

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ –ПРЕДМЕТНА НАСТАВА

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ ХЕМИЈА

Оцењивање се обавља уз уважавање ученикових способности, степена спретности и умешности.

Ученик који има тешкоће у учењу услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога и коме је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, оцењује се на основу остварености циљева и стандарда постигнућа према плану индивидуализације или у току савладавања индивидуалног образовног плана.

Ученик у току школске године може добити оцену на основу:

- писмених провера знања – контролних вежби;
- усменог испитивања;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- радови ученика,
- лабораторијске вежбе.

Писмене провере знања сенајављују ученицима и одржавају према унапред утврђеном распореду.

Писмено испитивање се обавља путем контролних задатака и тестова (хемијска писменост).

За контролне задатке бројчана оцена ученичких знања доноси се на основу скале изражене у процентима, у складу са препорукама за оцењивање. Ученици могу поправљати оцене из контролних задатака.

Када су питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- 86%-до 100% одличан (5)
- 71%-до 85% врло добар (4)
- 51%-70% добар (3)

- 26%-50% добар (2)

- од 0%-25% довољан (1)

У зависности од тежине теста дозвољена су одступања од $\pm 5\%$.

Резултате петнаестоминутне провере (хемијска писменост) наставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оценог неопходна је најмање три такве провере (изводи се збирна оцена на основу остварених бодова).

Усмено испитивање се обавља путем непосредног одговарања аутокуба полугодишта. Најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика. Ученици увек треба да буду припремљени за усмено одговарање. Ученици могу бити испитивани сваког часа, с тим што имају право једном у току полугодишта на извештај о почетку часа уколико процене да ни суспремни за одговарање. Оцена добијена усменом провером знања саопштава се и образлаже ученику и уписује у дневник на истом часу.

У **активности на часу** спадају кратки усмени одговори на часу приликом обнављања или обраде нове лекције, израда домаћих задатака. Наставник сваки час прати активности ученика и благовремено бележи у своју педагошку свеску. На тај начин наставник формативно оцењује ученика. Целокупна активност ученика може бити изражена сумативном оценом у дневнику.

Домаћи задаци се оцењују бројчано и наставник оценом бележи у педагошку свеску. Током сваког полугодишта домаћи задатак се ради из сваке наставне области, а у дневник се уписује једна просечна оцена.

У **радове ученика** спада израда семинарских радова, кратки пројекти, израда цртежа, модела и презентација. Вреднује се активност и ангажовање ученика, знања које је ученик стекао и применио у раду, продукт и излагање резултата рада.

Лабораторијске вежбе се оцењују на основу ангажовања ученика, знања које је ученик стекао и применио у раду, продукт и излагање резултата рада.

Критеријуми за бројчано оцењивање успеха ученика

Оцена	ПРОВЕРА ЗНАЊА (писмена и усмена)
одличан (5)	Ученик-ца идентификује поступке и процедуре, објашњава и анализира процесе, појаве, структуре, на основу изграђивачких честица, узрочно-последично повезује појмове, решава сложене рачунске задатке, уређује и пише сложене једначине, владасложенијим примерима номенклатуре, повезује градиво у оквиру дате теме, предмета, природних наука и свакодневнег живота.
врло добар (4)	Ученик-ца изводи експерименте и идентификује резултате, табеларно и графички приказује резултате, објашњава структуру супстанци и честица, пише различите врсте формула, објашњава значење појмова, формулација и појава, решава рачунске задатке из области структуре супстанце, раствора, стехиометријских израчунавања, саставља сложене формуле једињења, уређује и саставља једначине, владаноменклатуром.
добар (3)	Ученик-ца самостално или уз мању помоћ наставника дефинише појмове или појаве, разликује значење једних појмова од других, врши једноставне експерименте, разликује примере из свакодневног живота, описује структуру, саставља хемијске формуле, врши једноставна израчунавања на основу формула, правилно обележава ознаке и

	јединице мере физичких величина, именује једноставнија органска једињења, уређује или пише једноставније једначине (оксидација).
довољан (2)	Ученик-цапретежно самостално или уз помоћ наставника набраја, препознаје, наводи, дефинише основне хемијске појмове, изграђивачке честице, својства, величине, процедуре, правила, примену супстанци, представнике класа једињења, примере или појаве, влада основном хемијском симболиком.
недовољан (1)	Ученик-ца самостално, ни уз помоћ наставника не дефинише хемијске појмове, појаве, величине.

Оцена	ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИЧКИХ ПРОДУКАТА (радови ученика и лабораторијске вежбе)
одличан (5)	Садржај мора да одговара задатој теми. Излагање научног садржаја из уџбеника и ван уџбеника Издавање теза Писање формула и једначина (ако их тема садржи) Постављање питања о дељењу вазаних затему излагања, током и након излагања Тачност презентованих информација
врло добар (4)	Садржај мора да одговара задатој теми. Излагање научног садржаја из уџбеника и других извора Издавање теза Писање формула и једначина (ако их тема садржи) Тачност презентованих информација
добар (3)	Садржај мора да одговара задатој теми. Излагање научног садржаја из уџбеника и других извора Тачност презентованих информација
довољан (2)	Садржај мора да одговара задатој теми. Припремљен продукт презентује уз читање без излагања научног Тачност презентованих информација

Оцена	ЗАЛАГАЊЕ У РАДУ	
	Домаћи рад	Активност на часу
одличан (5)	Писање - редовно Написано - потпуно - тачно - детаљно - уредно - нове идеје при решавању	Интерес за предмет - изражен - служи се додатним изворима знања Рад на часу - концентрисано и вредно ради на часу - редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје Сарадња - радо учествује и подстиче заједнички рад (у пару или групи) - помаже другима Извршавање обавеза - свеска је уредна и потпуна - на час долази припремљен
врло добар (4)	Писање - редовно Написано - потпуно - тачно - детаљно	Интерес за предмет - показује стално Рад на часу - концентрисано и вредно ради на часу - редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје

	-уредно	Сарадња -радо учествује у заједничком раду (у пару или групи) -према потреби помаже другима Извршавање обавеза -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен
добар (3)	Писање - редовно Написано -углавном потпуно и тачно -углавном уредно	Интерес за предмет -показује Рад на часу -вредно ради на часу и самостално решава задатке -радо учествује у расправи Сарадња -прихвата рад у пару и групи -ако не разуме тражи помоћ Извршавање обавеза -свеска је уредна и потпуна -на час доноси потребан прибор
довољан (2)	Писање -углавном редовно Написано -непотпуно -делимично тачно -делимично уредно	Интерес за предмет -показује на подстицај Рад на часу -труди се самостално решавати задатке -повремено учествује у расправи Сарадња -тражи помоћ када му нешто није јесно Извршавање обавеза -труди се писати све у свеску -на час доноси потребан прибор

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА НА ЧАСОВИМА ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ

У систему васпитања и образовања, праћење, проверавање и вредновање, тј. процењивање знања, има посебан значај и вишеструку улогу. Ученику се оцењивањем омогућава да добије повратну информацију о свом раду, исказаном знању и залагању и да открије вредност метода учења и свог ангажовања у остварењу школских захтева. Оцењивање има својеврсну мотивациону улогу у јављању или наглашавању одређених мотива, повећању нивоа аспирације и планирању наредних активности. Осим тога, оцењивање је и један од можда пресудних фактора школске средине који утичу на формирање особина личности, првенствено на изграђивање одговарајуће слике о себи, затим осећања сигурности, компетентности и самоуверености.

Из предмета техника и технологија ученике треба оцењивати према резултатима које постижу у усвајању наставних садржаја, узимајући у обзир и све њихове активности значајне у овој настави (креативност, систематичност, уредност, самоиницијативност, залагање и др.). Оцене изводити на основу сталног праћења рада ученика.

На састанку стручног актива наставника математике, информатике и рачунарства и технике и технологије, усаглашени су активности и критеријуми за оцењивање ученика између предметних наставника технике и технологије.

Оцењивање се врши за следеће активности ученика:

- Израда вежби и задатака из уџбеника које су предвиђене за оцењивање,
- Израда вежби на рачунару,
- Израда вежби које наставник припреми на наставним листићима,
- Израда PowerPoint презентација на задату тему,
- Практична израда модела и макета,
- Вежбе на полигону спретности – возња бицикла,
- Активности на часу – израда истраживачких задатака, петнаестоминутних тестова и мапа ума. За унос ове оцене, групише се 5 активности, које заједно формирају једну оцену.

Критеријуми бројчаног оцењивања

Бројчано оцењивање успеха ученика из предмета и модула обавља се на основу следећих критеријума:

- 1) ученик који остварује веома значајна напредака у савладавању школског програма и у достизању захтева којима су утврђени на основном и средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева којима су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома високу степен ангажовања, добија оцену одличан (5);
- 2) ученик који остварује значајна напредака у савладавању школског програма и у достизању захтева којима су утврђени на основном и средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева којима су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз високу степен ангажовања, добија оцену врло добар (4);
- 3) ученик који остварује напредака у савладавању школског програма и у достизању захтева којима су утврђени на основном и већ идеона средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева којима су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика и помоћ наставника, добија оцену добар (3);
- 4) ученик који остварује минималан напредак у савладавању школског програма и у достизању захтева којима су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтева којима су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз значајну помоћ наставника и ангажовање ученика, добија оцену довољан (2);
- 5) ученик којини уз помоћ наставника не остварује минималан напредак у савладавању школског програма и у достизању захтева којима су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену недовољан (1).

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не достиже захтеве по прилагођеним стандардима постигнућа ревидира се индивидуални образовни план.

Начин поступка оцењивања

На почетку школске године наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, предмета, модула или теме, који су од значаја за предмет (у даљем тексту: иницијално процењивање).

Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика. 56

Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа (израда вежби) и практичног рада, а у складу с програмом наставног предмета. Ученик се оцењује и на основу активности и резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (изложбарадова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери,

Критеријуми на основу којих се утврђује бројчана оцена, а који се односе на оствареност исхода, самосталност и ангажовање ученика					
Оцена		Вештина изражавања и саопштавања (комуникација)	Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура	Рад с подацима и рад на различитим врстама текстова	Моторичке вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака
Оцена 5		– Уме да се писмено, усмено и визуелно изражава на разумљив и уверљив начин у складу са ситуацијом и захтевима. – Уме да прилагођава писмено, усмено и визуелно изражавање различитим контекстима.	– Уме да решава сложеније проблемске ситуације и одреди ограничења у решавању. – Уме да формулише претпоставке (хипотезе). – Уме да формулише, упоређује и вреднује различите начине долажења до решења. – Уме да примењује различите критеријуме разврставања у релативно сложеним примерима. – Уме да изводи сложеније закључке и да их образложи. – Разуме, објашњава и предвиђа последице појава, процеса и односа који се испољавају у различитим условима и ситуацијама.	– Уме критички да вреднује дате податке или изворе. – Уме да изабере, повезује и вреднује податке представљене на различите симболичке начине. – Уме да проналази, користи и вреднује податке из различитих извора и различитих медија и да их повезује са ситуацијама из свакодневног живота.	– Влада сложеним моторичким вештинама и техникама. – Рукује различитим прибором, алатима и развијеним технологијама у целокупном технолошком процесу. – Извршава радне задатке компетентно и самостално, показује иницијативу и прилагођава се новим захтевима и контексту.

	Оцена 4	– Уме да се писмено, усмено и визуелно изражава у складу с различитим ситуацијама и захтевима.	– Уме да пореди и разврстава садржаје на основу више критеријума истовремено. – Уме да примени поступке који подразумевају долажење до решења у више корака. – Уме да формулише претпоставке (хипотезе). – Уме да предвиђа различите начине решавања проблема. – Уме да изводи сложеније закључке и да их поткрепи подацима који су дати у тексту. – Разуме, повезује и објашњава појаве, процесе и односе који се испољавају у различитим условима и ситуацијама.	– Уме да изабере и повезује податке представљене на различите симболичке начине. – Уме да проналази и користи податке из различитих извора и различитих медија и да их повезује са ситуацијама из свакодневног живота. – Уме да из текста издваја најзначајније информације и изводи закључке на основу њих.	– Владанеки м сложеним моторичким вештинама и техникама. – Рукује различитим прибором и алатима и једноставним технологијама у појединим деловима технолошког процеса. – Извршава радне задатке компетентно и самостално.
--	---------	--	---	--	---

	Оцена 3	– Уме усмено, писмено и визуелно да одговори на захтеве у познатим и једноставним ситуацијама.	– Уме да примењује основне рачунске операције, формуле и јасно описане поступке. – Уме да пореди и разврстава садржаје на основу задатог захтева. – Уме да повезује и комбинује информације које су директно саопштене и на основу њих изводи закључке који су очигледни. – Разуме и повезује појаве, процесе и односе који се испољавају у различитим условима и ситуацијама.	– Уме да разликује битно од небитног, главно од споредног у типичним школским примерима и текстовима. – Разуме, користи и повезује податке представљене једноставним симболима који су карактеристични за одређене наставне предмете.	– Влада основним моторичким вештинама и техникама. – Рукује различитим прибором и алатима и користи их у сложенијим операцијама. – Извршава радне задатке компетентно уз минимум помоћи и/или надзора.
	Оцена 2	– Уме усмено, писмено и визуелно да се изражава држећи се основног захтева у познатим и једноставним ситуацијама и износећи неке појединости.	– Уме директно да примењује основне рачунске операције, формуле и јасно описане поступке који се састоје од неколико једноставних корака. – Уме да примењује стечено знање у добро познатим, једноставним ситуацијама. – Уме да закључује на основу информација које су једноставне и међусобно сагласне. – Разуме појаве, процесе и односе који се испољавају у различитим условима и ситуацијама.	– Познаје и разуме кључне појмове и усвојио је одговарајући речник. – Уме да одреди основну тему и кључне појмове који су јасно представљени у једноставним текстовима. – Разуме и користи податке представљене једноставним симболима који су карактеристични за одређене наставне предмете.	– Влада основним моторичким вештинама. – Рукује различитим прибором и алатима у једноставнијим операцијама. – Извршава радне задатке уз знатну помоћ и/или надзор.

Предметни наставник:

Жељко Васић

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА НА ЧАСОВИМА ИНФОРМАТИКЕ И РАЧУНАРСТВА

Елементи праћења и оцењивања	Елементи оцењивања из информатике и рачунарства су: - усвојеност образовних садржаја; - примена знања; - активност ученика. Ученик у току школске године може добити оцену на основу: 1. Израда вежбина рачунару, 2. Израда вежби које наставник припреми на наставним листићима 3. Активност на часу 4. Преглед свеске 5. Израда тестова (по потреби) 6. Усмено одговарање (по потреби) 7. Домаћи задаци (по потреби)
---	--

Начин и постапак вредновања	Привредновањуквалитетазнања, оценомсеисказујетрајност, коректност, свесност и употребљивостзнањанаразнимнивоима (нивопрепознавања, ниворепродукције, ниворазумевања, нивопримене и нивокреативног, стваралачкогрешавањапроблема). Приоритет у оцењивањујеизрадавежбинарачунару. Писменаоцењивањасуунета у случају да из неког разлога није могуће дати оцену практично. Тестови се најављују и уносе у Распоред провера. У току једног полугодишта ученик добија оцену из практичних радова и вештина, презентација, активности на часу, свеске. Примењује се и форматицно оцењивање. Закључна оцена се формира као аритметичка средина свих оцена добијених током целе школске године. Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процентатачних одговора и одговарајуће оцене је следећа: - 85%-до 100% одличан (5) - 70%-до 84% врло добар (4) - 50%-69% добар (3) - 30%-49% довољан (2) - од 0%-29% недовољан (1) У зависности од тежине теста дозвољена су одступања од $\pm 5\%$. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Критеријуми оцењивања се односе на план и програми предмета информатика и рачунарство од 5. до 8. разреда.
---	---

Крите ријум и на основ у којих се утврђ ује бројч ана оцена , а који се однос е на оства ренос т исход а, самос тално ст и	О це на 5	Поступци -примењујесвојеидеје и поступкекојеобразлажејасно, тачно и потпуно -користисевластитимидејама и концептима Основни појмови и дефиниције информатике и рачунарства -самосталноизлаже и објашњава -разумеих и премапотребиобликујесвојимречима -успостављаодносе међуњима Решавање задатака -решава задаткебрзо, тачно и салакоћом -самостално и успешнорешава сложене задатке -при решавању сложених проблемских ситуација које комбинује познате стратегије и или креира сопствене -одабира поступке који највише одговарају задатку и примењује их без грешке и примереном брзином Писање - редовно Написано - потпуно - тачно - детаљно - уредно - нове идеје при решавању Провера - зна образложити на писано - образлаже јасно, тачно и потпуно
---	------------------------------	---

	О це на 4	Поступци -вежбеизводитачно, јасно,прецизно и потпуноузмалекорекцијенаставника -прихвата и разуменовидеје и концепте Основнипојмови и дефиницијеинформатике и рачунарства -самосталноизлаже и објашњава -разумеих у потпуности -успостављаодносемеђуњима Решавањезадатака -решавазаткебрзо и тачно -самосталнорешавасложенијезадатке -бирауглавномнајбољестратегијезарешавањепроблема -решавасложенијепроблемскеситуације Писање - редовно Написано -потпуно -тачно -детаљно -уредно Провера - знаобразложитинаписано -образлажејасно, тачно и потпуно Интересзапредмет -показујестално
--	--------------------	--

Поступци

- вежба изводи из малу помоћ наставника или ученика из одељења
- објашњења су углавном јасна, тачна и потпуна

Основни појмови и дефиниције информатике и рачунарства

- познаје их и разуме
- зна их изрећи и објаснити

Решавање задатака

- самостално, брзо и тачно решава једноставне задатке
- сложеније задатке решава спорије
- решава једноставне проблемске ситуације

Писање

- редовно

Написано

- углавном потпуно и тачно
- углавном уредно

Провера

- углавном зна образложити написано

Интерес за предмет

- показује

Рад на часу

- вредно ради на часу и самостално решава задатке
- радо учествује у расправи

Сарадња

- прихвата рад у пару и групи

Поступци

-вежбу изводи уз знатну помоћ наставника или ученика из одељења

Основни појмови и дефиниције из информатике и рачунарства

-прерознаје их

-уме да их искаже

Решавање задатака

-самостално решава једноставне задатке

-једноставне проблемске ситуације решава уз помоћ наставника

Писање

-углавном редовно

Написано

-непотпуно

-делимично тачно

-делимично уредно

Провера

-углавном зна образложити написано

Интерес за предмет

-показује наподстицај

Рад на часу

-трудиса самостално решава тиза датке

-повремено учествује у расправи

Сарадња

-тражи помоћ када му нешто није јесно

Извршавање обавеза

	О це на 1	Не испуњава критеријуме за минималну оцену, не показује никакво интересовање нити залагање.
--	------------------------------	---

Предметни наставници:

Милица Радоњић
Милица Лукић

КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Стручно веће страних језика, наставници енглеског језика

РАЗРЕДНА НАСТАВА

ПРВИ разред:

Ученици првог разреда се у току школске године оцењују уписно. Описна оцена представља опис постигнућа ученика у остваривању исхода, циљева и задатака прописаних планом и програмом наставе и учења, као и степена ангажовања и напредовања ученика.

Наставник током целешколске године континуирано води евиденцију о напредовању, ангажовању, постигнућима и активностима ученика на часовима.

Ученик првог разреда је у потпуности савладао предвиђену наставну садржају еуколико наставник процени да су сви дефинисани исходи испуњени уз самостално напредовање и стално ангажовање ученика:

- Ученик разуме фреквентне и уобичајене усмене исказе, као и кратке, једноставне усмене прилоге везане за познату тему, појаве и догађаје.
- Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским ситуацијама и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења).

- Ученик правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неумежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила.

Ученик коме је потребна мања помоћ наставника за остваривање неких од дефинисаних исхода на часовама, сматра се да је савладао предвиђену наставну садржаја елида и остаје самостални рад и стални напредак ученика:

- Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговодног говора.
- Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).
- Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група.

Ученик коме је потребна већа помоћ наставника за остваривање дефинисаних исхода на часовима сматра се да није у потпуности савладао наставну садржаја и да остаје његов напредак и језички развој уз недостатак ангажовања:

- Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе које се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања.
- Сналази се у кратким и умежбаним комуникационим улозима, уз потребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговора).
- Ученик препознаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, као и једноставне граматичке елементе и конструкције.

Ученик који није остварио ни један или већ ма мали број дефинисаних исхода сматра се да није савладао предвиђену наставну садржаја и остаје његово напредовање, језичко развоја и ангажовања.

ДРУГИ-ЧЕТВРТИ разред:

Од другог до четвртог разреда оцењивање је бројчано и врши се:

- 1) Писаним путем (осим ученика другог разреда које писање не обавезна и прилагођена споредна активност)
- 2) Усменим путем
- 3) Праћење активности на часу, као и кроз израду домаћих задатака

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

- 1)
Писане провере постигнућа се оцењују на основу скале која изражава однос између процентата чних одговора и одговарајуће оцене:

- ▣ 81-100% оцена одличан (5)
- ▣ 61%-80% оцена врло добар (4)
- ▣ 41%-60% оцена добар (3)
- ▣ 21%-40% оцена довољан (2)
- ▣ до 20% оцена недовољан (1)

Скала може да варира у односу на постигнућа ученика, али не више од 5%.

- 2)
Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора или излагања према следећој бројчаној скали:

Одличан (5) – ученик је у стању да самостално примењује научену реч и изразе, у потпуности разуме основне смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника. Разуме изражена осећања, жеље и расположења. Течно и са лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства и догађаје. Наједноставнијим излагањем задатог тематике и одговара на питања која се односе на њу. Успешно ради у различитим облицима рада.

Врло добар (4) – ученик је способан да функционално усвоји појмове, речи и изразе, а уз мању помоћ наставника их повезује и изводи закључке. Разуме основне смисао и главне информације у аутентичном разговору. Саставља краће исказе о себи, својој породици и непосредном окружењу. Уз краће паузе и мању помоћ наставника, описује себе и

своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства и догађаја користећи једноставна језичка средства. Сналази се у различитим облицима рада.

Добар (3) - ученик углавном разумео појмове, речи и изразе, може самостално данаведати граматичке појмове и појмове из вокабулара и објасни их у делимичној помоћи наставника. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставном језичком контексту. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима. Захтева обавља делимично и уз помоћ наставника.

Довољан (2) - ученик препознаје основне појмове, фреквентне речи и једноставне изразе у јасном контексту ализованом и спором говору. Узвећу помоћ наставника разуме веома кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. У стању је да произведе и искључиво просте реченице и изрази најосновније потребе уз минималну примену у језичком контексту.

Недовољан (1) - ученик не показује способност репродукције и типично препознавања основних појмова, речи и израз. Ни уз велику помоћ наставника не разуме најједноставније захтеве и упутства. Не показује жељу за напредаком и ангажовањем.

3) Активност ученика пратиле континуирано и вреднујесетом целишколској години. У активносту лази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања задатака у процесу учења са другим ученицима такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика, најчешће у његовој корист.

ПРЕДМЕТНА НАСТАВА

Критеријуми оцењивања сачињени су у складу са исходима, циљевима и задацима прописаних Планом и програмом наставе и учења предмета, Општим стандардима постигнућа за енглески језик и уз поштовање Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

ПЕТИ - ОСМИ РАЗРЕД

Оцењивање ученика од петог до осмог разреда обухваћени су следећи елементи:

- Разумевање (писаног/слушаног садржаја)
- Говорне способности
- Способности писменог изражавања
- Језичке законитости – граматика

- Мерила за елемент Разумевања:

Одличан 5-ученик разум саговорника и усмено излаже у нормалном темпу, у потпуности разумео писани и слушани текст, са лакоћом влада материјом и вештинама.

Врло добар 4-разуме питања у нормалном говорном темпу, али је потребно понекад нешто поновити, неразум сваку појединост које је писаног и слушаног садржаја.

Добар 3 – разуме излагања и питања постављена спорим темпом, понекад јенужно поновити и поједноставити неке делове реченице, потребно га је усмеравати.

Довољан 2 - има минимум разумевања и напредује уз помоћ наставника који га води кроз материју, има тешкоћа у разумевању излагања, једва схвата узобјашњења и поједностављења, слабо разумео писану и говорну материју.

Недовољан 1 - неразумео усмену излагања, слушани писани садржаји уз помоћ наставника.

- Мерила за елемент Говорне способности:

Одличан 5 - ученик слободно и безоклевања изражава своје мисли, активан је у разговору, правилним изговором течно изговара реченице и нема већих граматичких грешака.

Врло добар 4 - ученик говори правилно, али се изражава са мањим граматичким грешкама које не утичу на разумевање смисла реченице; понекад користи речи или фразе које не адекватна и погрешно је изговара.

Добар 3 - ученик може да комуницира и има скроман речник, смисао изреченог је понекад нејасан због граматичких грешака и нетачног редарећи, али је разумљив. Ученицима делимичних тешкоћа у читању, изговору и интонацији.

Довољан 2 - ученик прави велике и честе грешке у разговору и изговору што отежава оно што жели да каже; ретко налази праву реч и фразу, тешко се изражава, а његов скудан речник користи полако и са пуно оклевања упркос великој помоћи наставника.

Недовољан 1 - ученик не уме самостално да се изражава, једва користи најосновнији вокабулар, има потешкоћа у читању, изговору и интонацији. Није савладао најосновније граматичке структуре па је смисао изреченог нејасан и неразумљив.

● Мерила за елемент Способности писмено изражавања:

Одличан 5 - ученик може у писаној форми да изрази своје мисли самостално и без већих граматичких и правописних проблема; редовно извршава свеписане домаће задатке, има добру технику решавања тестова и успешан је у томе.

Врло добар 4 - ученик у писаној форми изражава своје мисли самостално уз понеке граматичке и правописне грешке; готово редовно има свеписане домаће задатке; има врло добар резултат на тесту и проверама знања.

Добар 3 - ученик не може без помоћи да изрази своје мисли писаним путем и прави честе и веће правописне и граматичке грешке; делимично ради домаће задатке; углавном остварује просечан резултат на тесту и проверама знања.

Довољан 2 - ученик није способан самостално да се писмено изрази, прави честале и озбиљне правописне и граматичке грешке; нередовно ради домаће задатке; постиже минималан успех на тестовима и проверама знања.

Недовољан 1 - прави крупне грешке у писаном изражавању и у основним граматичким облицима, нереди домаће задатке готово уопште, не постиже минималан број бодова на тесту и проверама знања.

● Мерила за елемент Језичких законитости-граматике:

Одличан 5 - ученик влада граматичким правилима, потпуно их разуме и правилно примењује у датом језичком контексту.

Врло добар 4 - ученик разуме и правилно примењује научена граматичка правила, узместимичне грешке.

Добар 3 - ученик делимично примењује научена граматичка правила уз грешке.

Довољан 2 - ученик препознаје граматичка правила и повремено их минимално примењује.

Недовољан 1 - ученик не препознаје граматичка правила нити уме да их примењује.

Оцењивање ученика од петог до осмог разреда је бројчано и врши се:

- 1) Писаним путем
- 2) Усменим путем
- 3) Праћење активности на часу и кроз израду домаћих задатака/пројектних активности (презентација)

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

Ученици 5-8. разреда имају 1 писмени задатак по полугодишту и најмање 1 писану проверу уз претходну јаву садржаја програма наставе и учења који ће се писмено проверавати. Распоред писаних провера дужи од 15 минута уписује се у дневник и објављује се за свако одељење на огласној табли школе и названичној интернет страници школе. Распоред може да се мења на предлог наставника, уз сагласност одељењског већа. Писане провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се обављати без претходне јаве и евидентирају се у

педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика. (Три оцене из краћих провера знања се сабирају и уписује се једна средња оцена)

1)

Писане провере постигнућа се оцењују на основу скале која изражава однос између процентата чних одговора и одговарајуће оцене:

▮ 81-100% оцена одличан (5)

▮ 61%-80% оцена врло добар (4)

▮ 41%-60% оцена добар (3)

▮ 21%-40% оцена довољан (2)

▮ до 20% оцена недовољан (1)

Скала може да варира у односу на постигнућа ученика, али не више од 5%.

2)

Оцена добијена усменим путем се формира на основу учениковог одговора или излагања према следећој бројчаној скали:

Одличан (5) – Ученик у потпуности разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује изузетно велику степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Успешно користи све граматичке елементе и конструкције и уочава најчешће изузетке од правила. У стању је да самостално искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Правилно и самостално изражајно чита. Ученик самостално остварује комуникацију и размењује саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. На матерњем и страном језику саопштава информацију добијену од 3. лица у вези са познатим темама у конкретним комуникативним ситуацијама. У потпуности показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

Врло добар (4) – Ученик у великој мери разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује велику степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме једноставне фреквентне речи и изразе, а приликом изражавања користи једноставна језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. У стању је да уз мању помоћ наставника успешно искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. У великој мери правилно и

самостално изражајно чита. Ученик у великој мери самостално остварује комуникацију и размењује саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. У великој мери показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

Добар (3) – Ученик у главном разумије планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе уз делимичан степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разумије у главном једноставније, фреквентније речи и изразе, а приликом изражавања користи једноставније језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. У главном правилно чита. Делимично је у стању да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Ученик у довољној мери остварује комуникацију и размењује саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Показује делимичну способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама и логичког повезивања појмова.

Довољан (2) – Ученик препознаје и разумије планом и програмом предвиђене основне, најфреквентније појмове, речи и изразе уз мали степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разумије у главном најједноставније речи, кратке и једноставне поруке и упутства и користи најједноставнија језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Чита делимично правилно и уз помоћ наставника. Ученик је у стању да искључиво уз помоћ наставника искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста и тонаниво у репродукцији. Ученик у малој мери остварује комуникацију и размењује саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања су нанивоу репродукције, уз повремену минималну примену.

Недовољан (1) – Ученик не препознајени тиразумије планом и програмом предвиђене основне појмове, речи и изразе, не уме да их репродукује нити примени у усменом изражавању. Ученик није самосталан у раду и није у стању ни уз помоћ наставника да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у недовољној мери остварује комуникацију и размењује саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања нису нанивоу препознавања, без способности репродукције и минималне примене.

3) Активност ученика пратисе континуирано и вреднује током целешколске године. У активносту лази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног зарад часа. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима такође се вреднују кроз активност.

Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика из предмета, најчешће у његовој корист.

Уколико ученик не показује интересовање за учење у активности манифестан ангажовање, као и жељу за напредовањем, оцењује се оценом недовољан (1).

Оцењивање/вредновање пројектних активности углавном има мотивациону улогу и вреднује се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.

Оцењивање ученика по ИОП-у

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању оцењује се у односу на остваривање циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана или у односу на прилагођен стандард постигнућа при чему се вреднује и однос ученика према раду и постављеним задацима/захтевима предмета у складу са његовим способностима.

Оцењивање ученика по ИОП-у 1 севршина основан ангажовања и степена остварености постојећих стандарда и очекиваних исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Оцењивање ученика по ИОП-у 2 севршина основан ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијање његовог самопоуздања и осећаја напредовања.

Приevaluацији ученика који раде по ИОП-у, примењује се индивидуални приступ у

сарадњи са педагошко-психолошком службом школе.

Оцењивање из предмета **Ликовна култура** обавља се са аспекта где полазимо од ученичких спретности, способности и умешности да се креативно изразе притом негујући елементе и принципе компоновања визуелне уметности као такве. Такође, практична настава са собом носи и теоријску поткрепљеност коју сагледавамо кроз ликовну анализу визуелног решења одређеног проблема којим се бавимо у практичној настави.

На сваком раду се оцењује квалитет линије, грађење облика, композиција, познавање технике и материјала, целокупна идеја и познавање теоријске анализе дате наставне јединице коју обрађујемо.

Бројчано оцењивање успеха ученика обавља се по следећим критеријумима:

Оцену **довољан (2)** добија ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма из предмета Ликовна култура. Ученик препознаје основу рада – ликовне елементе, мотив... При практичном раду исказује жељу и уз помоћ наставника решава ликовни проблем.

Оцену **добар (3)** добија ученик који остварује напредак у савладавању програма – у потпуности испуњава захтеве на средњем нивоу уз помоћ наставника. Препознаје ликовне елементе, мотиве, основу теме која се односи на истраживање боја, планова у делу... При практичном раду исказује жељу и уз делимичну помоћ наставника решава ликовни проблем.

Оцену **врло добар (4)** добија ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма из предмета Ликовна култура. Самостално испуњава захтеве на вишем нивоу, уз малу помоћ односно назнаке наставника, препознаје и повезује ликовне елементе са другим наставним јединицама које смо обрађивали, разрешава самостално уз малу помоћ наставника планове унутар композиције, одређује композицију уз малу назнаку наставника, познаје мешање боја и контрасте уз малу помоћ наставника и повезује их у оквиру истраживања боја... При практичном раду исказује велику жељу за ликовно разрешавање, самостално и уз малу помоћ наставника решава ликовни проблем, пружа могућности и креативна решења...

Оцену **одличан (5)** добија ученик који остварује веома значајан и висок напредак у савладавању програма из предмета Ликовна култура и који својим визуелним решењима пружа пример на који начин одређен проблем којим се бавимо може да се реши. При практичном раду исказује самоиницијативну и велику жељу за ликовно разрешавање, самостално решава ликовни проблем, пружа вишеструке идејне могућности и креативна решења... Ученик у потпуности самостално испуњава захтеве које диктира одређена тема унутар ликовног проблема. Самостално користи материјале и познаје комбинацију техника које смо до сада примењивали, самостално анализира властито визуелно решење на основу изузетног познавања претходних наставних јединица које повезује унутар анализе ликовног решења.

Наставник Ликовне културе:

Ђорђе Ћорић

Критеријуми за оцењивање из биологије

Ученик се оцењује најмање четири пута у току полугодишта.

Ученици се оцењују:

1) усмено - обавља се у току оба полугодишта. Најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

2) писмено- када су у питању писмене провере знања, скала се изражава преко односа између процента тачних одговора и одговарајуће оцене.

3) на основу активности на часу - наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године, одговори ученика се евидентирају (педагошка свеска и дневник).

4) на основу рада на пројекту –вреднује се активност и ангажовање током рада на пројекту, знања које је ученик стекао и применио у раду, продукт пројекта и излагање резултата рада. Пројектна настава се реализује кроз рад у групи што подразумева тимски рад ученика. У формирању коначне оцене из пројекта улази и тзв. вршњачко оцењивање које подразумева попуњавање анкете од стране сваког ученика у којој се износи мишљење о сопственом раду и раду других ученика у групи. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање пројекта, групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе.

5) на основу реализације домаћих задатака - наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи реализацију и оперативност у изради домаћих задатака. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање домаћег задатка (педагошка свеска и дневник).

*Бројчана оцена из предмета у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума: оствареност исхода, самосталност и ангажовање ученика.

Оцену одличан (5) добија ученик који:

-у потпуности показује способност примене знања из наставних тема (наслеђивање и еволуција, јединство грађе и функције као основе живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље);

- уме да примени знање у новим ситуацијама и да логички повеже одређене чињенице и појмове;

- самостално изводи закључке који су засновани на подацима;
- решава проблеме на нивоу старалачког мишљења;
- у потпуности критички расуђује;
- изузетно висок степен активности и ангажованости уз самосталност;

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- у великој мери показује способност примене знања из наставних тема (наслеђивање и еволуција, јединство грађе и функције као основе живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље);

- уме да логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима
- решавање појединих проблема на нивоу стваралачког мишљења;
- у знатној мери критички расуђује
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

– у довољној мери показује способност употребе информација из наставних тема (наслеђивање и еволуција, јединство грађе и функције као основе живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље);

- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

– знања која је остварио су на нивоу репродукције из наставних тема (наслеђивање и еволуција, јединство грађе и функције као основе живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље);

- стечена знања уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове;
- искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

-знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања из наставних тема (наслеђивање и еволуција, јединство грађе и функције као основе живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље);

- не показује способност репродукције и примене;

- не изводи закључке који се заснивају на подацима;

-критички не расуђује;

-не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Закључна оцена из предмета утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, а у складу са законом.

Наставна тема	7. разред	8. разред
Порекло и разноврсност живота	<u>Одличан (5)</u> -успешно разврстава одређене представнике у систематске групе којима припадају; -користи дихотоме кључеве у разврставању живих бића; -анализира значај постојања конвергентне еволуције, адаптација, фосила и хомологије; <u>Врло добар (4)</u> -на конкретном примеру примењује биномну номенклатуру; -успешно разврстава одређене представнике у систематске групе којима припадају; -образлаже значај фосила, адаптације и хомологије; <u>Добар (3)</u> -схвати значај биномне номенклатуре у систематици; -разуме употребу дихотомих кључева и њихов значај; -разуме и објашњава конвергентну и дивергентну еволуцију;	<u>Одличан (5)</u> -анализира на конкретним примерима време када се појавила дата врста и начине њеног опстанка; -анализира на конкретним примерима дате појаве и процесе; - објасни и анализира адаптације које су се јавиле код првих копнених кичмењака; <u>Врло добар (4)</u> -схвати и објасни узроке изумирања врста; -објасни настанак озонског омотача и његов значај; -објасни и анализира адаптације које су биљкама биле неопходне да би опстале на копну; <u>Добар (3)</u> -објасни појаву геолошких доба, начин на који су се смењивала, њихове карактеристике и појаву живих

	<u>Довољан (2)</u> -објашњава појам биномне номенклатуре; - разуме биолошку разноврсност живих бића; -објашњава појам еволуције;	бића карактеристичних за свако геолошко доба; -објасни појам „ендосимбиоза” и њен значај; -објасни настанак првих еукариотских биљних ћелија према теорији ендосимбиозе; <u>Довољан (2)</u> - објасни услове који су неопходни за живот; - објасни појам „строматилити” и његов значај; -уме да објасни појам ендокрине ћелије;
--	---	---

Наставна тема	7. разред	8. разред
Јединство грађе и функције као основе живота	<u>Одличан (5)</u> -схвати значај цефализације код животиња; -уочава, примећује и анализира симетрију и сегментацију на конкретном примеру; -на конкретним примерима описује грађу и разлике између једноћелијских еукариота; -проучава и анализира на конкретним примерима дате процесе (фотосинтезе, ћелијског дисања и излучивања, транспорта и транспирације); -разуме и објашњава животни циклус биљака; -проучава и анализира на конкретним примерима грађу гљива; -на моделу показује и анализира улогу сваког дела коже, грађу скелета, костију и мишића, на моделу показује делове нервног система и чула, објашњава грађу	<u>Одличан (5)</u> -анализира значај ћелијских органела и метаболизма ћелије; -коментарише, анализира и изводи закључке о моралним дилемама везаним за истраживање матичних ћелија; -објашњава и анализира значај принципа економичности живих бића и повезује га са адаптацијама; -препозна, опише и анализира на конкретном примеру улогу одређених ензима; -анализира значај хормона на конкретним примерима; -на конкретном примеру анализира значај чулних, нервних и мишићних ћелија; -на конкретном примеру анализира грађу и улогу чулног и нервног система; -на конкретном примеру опише и анализира рефлексни лук и типове рефлекса;

	система за дисање, варење, излучивање, транспорт и размножавање кроз различите моделе; <u>Врло добар (4)</u> -разуме, објашњава и анализира симетрију и сегментацију код животиња; -објашњава и разуме код којих биљака се јављају биљни органи, а код којих не; -разликује различите типове једноћелијских еукариота (сличне биљкама, сличне животињама, сличне гљивама); -објашњава и повезује различите процесе са деловима ћелије у којима се дешавају; -разуме и објашњава смену генерација код биљака; -уочава, разуме и на конкретном примеру објашњава грађу гљива; -објашњава различите телесне покриваче код животиња, описује грађу скелетног и мишићног система, разуме еволуцију нервног система, анализира постојање различитих система за дисање, варење, транспорт, излучивање и размножавање код различитих група животиња; <u>Добар (3)</u> -разликује различите типове симетрије код различитих животиња; -објашњава поделу на васкуларне и невакуларне биљке; -објашњава и разуме грађу и значај једноћелијских еукариота; -разуме и објасни процес и значај фотосинтезе, ћелијског дисања и излучивања, транспорта и транспирације;	-схвати важност и начине очувања здравља; -анализира значај негативне и позитивне повратне спреге; -анализира на конкретним примерима процес фотосинтезе, ћелијског дисања и транспирације; -анализира на конкретним примерима ендотерме, ектотерме, пойкилотерме и хомеотерме; <u>Врло добар (4)</u> -на конкретном примеру препознаје органеле и истиче разлике између ћелија; -анализира употребу матичних ћелија у лечењу болести; -на конкретним примерима препознаје, објашњава и анализира однос запремине и површине, као и принципе економичности живих бића; -схвати и објасни примену ензима у производњи хране и лекова; -препозна и објасни улоге различитих хормона; објасни значај синапси и неуротрансмитера; -објашњава грађу нервног система и улогу делова нервног система; -објасни и разуме поделу рефлекса на урођене и стечене; -објасни и на конкретном примеру уочава и анализира дате поремећаје; -на конкретном примеру објасни механизам негативне и позитивне повратне спреге; - објашњава факторе који утичу на фотосинтезу и транспирацију, и објашњава разлике ћелијског дисања; -схвата и објашњава механизме регулације телесне температуре код различитих група живих бића <u>Добар (3)</u>
--	--	---

	-разликује и објашњава типове бесполог и полног размножавања; -разликује и објашњава процесе исхране, дисања, транспорта, екскреције, размножавања и раста гљива; -објашњава улогу коже и истиче њен значај, објасни поделу костију, објашњава грађу нервне ћелије, објашњава грађу и улогу система за варење, дисање, излучивање, транспорт и размножавање; <u>Довољан (2)</u> -разуме и објашњава појам симетрије; -уме да разликује и наброји репродуктивне и вегетативне делове биљке; -набраја једноћелијске еукариоте; -набраја основне процесе код биљака са основним карактеристикама сваког процеса; - разуме и објашњава процес размножавања код биљака и начине на који се врши; -уме да наброји поделу гљива; -набраја делове коже, врсте мишића, зна поделу скелета, набраја делове нервног система, делове система за варење, излучивање, транспорт и размножавање	-наводи и објашњава улогу ћелијских органела; -прави поделу матичних ћелија и зна њихову употребу; -објасни однос запремине и површине, као један од основних принципа економичности живих бића; -објашњава регулацију ензимских реакција и њен значај; -објасни грађу и улогу ендокриних жлезда; -објасни основне особине нервних ћелија и њихову грађу; -објасни начин функционисања чулног система (чуло вида, слуха, мириса, укуса); -објасни начин деловања рефлексног лука; -објасни и разуме узроке настанка поремећаја нервног, ендокриног и чулног система; -објашњава и разуме физичке и хемијске параметре који утичу на хомеостазу; -објашњава начин вршења фотосинтезе, ћелијског дисања и транспирације; -разуме, објасни и на примерима препознаје поделу живих бића у зависности од начина одржавања температуре; <u>Довољан (2)</u> -наведе и објасни грађу прокариотске и еукариотске ћелије, као и разлике између њих; -објашњава појам матичних ћелија; -уме да упореди однос запремине и површине; -објашњава грађу и улогу ензима; -набраја делове ендокриног система; -уме да наброји поделу рецептора; -објасни појам рецептора;
--	--	---

		-набраја поремећаје ендокриног, нервног и чулног система; -објашњава процес фотосинтезе, ћелијског дисања и транспирације; -схвати и објасни значај сталности телесне температуре;
--	--	--

Наставна тема	7. разред	8. разред
Живот у екосистему	<u>Одличан (5)</u> -анализира утицај различитих фактора на структуру популације; -анализира утицај абиотичких фактора на жива бића; -увиди и анализира распрострањеност живих бића у одређеним животним областима; -анализира међусобни утицај биотичких односа код живих бића; -описује дивергентну животну форму, наводећи карактеристичне примере; -примењује одређене мере заштите као појединац и поштује их; <u>Врло добар (4)</u> -увиђа и објашњава значај популационе динамике; -разуме и објасни да су абиотички фактори чиниоци природне селекције; -објашњава биом листопадних шума, тропских кишних шума са њиховим карактеристима и живим светом; -разуме и објасни да су биотички односи чиниоци природне селекције; -прави разлику између еколошке конвергенције и дивергентне	<u>Одличан (5)</u> - објасни, препозна и анализира факторе који омогућавају постојање еколошке равнотеже, као и њен значај; -анализира значај наведених процеса за жива бића; - препознаје на конкретним примерима организме који могу да врше азотофиксацију, ступају у симбиозу или микоризу; -анализира значај природних ресурса, одрживог развоја и еколошког отиска; -објасни инвазивне врсте и наведе конкретне примере; -анализира на конкретним примерима одређене услове, врсте и њихове карактеристике у екосистемима Србије; -препознаје угрожене врсте Србије и анализира услове који су довели до њихове угрожености; -анализира штетне утицаје и све последице њиховог деловања на здравље људи; <u>Врло добар (4)</u> -објасни појам и значај пионирских врста и климатогених заједница; -објасни и разуме ланце исхране и

	животне форме; -наводи и објашњава мере заштите биодиверзитета; <u>Добар (3)</u> -разуме и објасни шта чини структуру популације; -разуме и објасни утицај абиотичких фактора на жива бића; -објашњава биом тундри, тајги и њиховог живог света; -разуме и објасни утицај биотичких односа на жива бића; -описује еколошку конвергенцију; -уочава, објашњава и анализира негативни антропогени утицај на биодиверзитет; <u>Довољан (2)</u> -дефинише појам популације; -наведе, разуме и објасни шта су абиотички фактори и шта све спада у њих; -уме да наброји биоме; -наведе, разуме и објасни шта су биотички односи и шта све спада у њих; -објашњава појам животне форме; -објашњава појам биодиверзитета;	њихов значај у кружењу материје и протицању енергије; -анализира значај азотофиксације, микоризе и симбиозе; -објасни и разуме појмове природни ресурси, капацитет средине, еколошки отисак; -разуме и објасни Н.І.Р.Р.О концепт; -објасни карактеристичне услове и врсте које се јављају у екосистемима Србије; -објасни значај Црвене књиге флоре Србије и Црвене књиге угрожених врста (лептира); -објасни појам и значај реинтродукције; -објасни инвазивне врсте, њихов значај и представнике -објасни узроке настанка киселих киша, оштећење озонског омотача, ерозије земљишта; <u>Добар (3)</u> -објасни сукцесије, њихов значај и поделу на примарне и секундарне сукцесије; -објасни и разуме процес кружења воде, угљеника и њихов значај; -схвати и објасни значај микоризе и њене типове; -објасни и препознаје обновљиве и необновљиве природне ресурсе; -објасни, препозна, наведе и анализира узроке нестајања врста; -препозна, објасни и разуме екосистеме карактеристичне за подручје Србије и њихове основне одлике; -објасни појам реликт, ендем, еколошка валенца; -објасни и разликује алохтоне и аутохтоне врсте и наводи конкретне представнике; -објасни узроке и последице глобалног загревања; <u>Довољан (2)</u> -препозна и објасни значење
--	--	--

		термина популација, биоценоза, биотоп, екосистем, сукцесије; -објасни значај кружења материја и протицања енергије; -схвати и објасни начин функционисања симбиозе и њен значај; -објасни природне ресурсе и њихов значај и поделу; -набраја екосистеме који се јављају у Србији; -схвати и објасни значај појма „космополити“; -разлике појмове интродукције и реинтродукције; -разликује различите појаве које су последица глобалног загревања;
--	--	---

Наставна тема	7. разред	8. разред
Наслеђивање и еволуција	<u>Одличан (5)</u> -разликује на конкретним примерима ген, хромозом, кариотип и кариограм; -разуме и анализира значај процеса митозе и мејозе; -анализира наведене примере и изводи закључке о начинима на које се наслеђују особине; -на конкретном примеру анализира узрок и механизам настанка дате болести; <u>Врло добар (4)</u> -објашњава и разуме грађу и улогу протеина; -на конкретним примерима разликује и објашњава дате процесе; -објашњава и разуме Менделова	<u>Одличан (5)</u> -анализира на конкретном примеру промене које се јављају у пубертету; -препознаје и анализира на конкретним примерима спољашње и унутрашње утицаје који су неопходни за процес цветања, плодоношења и сазревања плода; -анализира процес еволуције током времена; -анализира процес еволуције човека током времена и промене које су се јављале; <u>Врло добар (4)</u> -објашњава значај пубертета и процесе који га прате, као и утицај хормона на њих; -објашњава начин формирања и сазревања плода, као и утицај

	правила наслеђивања, као и наслеђивање пола; - разликује различите наследне болести и њихове последице; <u>Добар (3)</u> - објашњава и разуме улогу гена, грађу хромозома и значај једра у ћелији; - објашњава и разуме процес мејозе и митозе; - објашњава и разуме доминантно и рецесивно наслеђивање прави разлику међу овим процесима; - објашњава, разуме и разликује начине и узроке настанка наследних болести; <u>Довољан (2)</u> - разликује појмове једро, ген, хромозом; - разликује процесе митозе и мејозе; - дефинише појмове генотип, фенотип, хомозигот и хетерозигот; - уме да наброји наследне болести;	биљних хормона на саме процесе; - објасни значај мутација и адаптација у еволуцији; - препознаје на конкретним примерима одређене представнике рода Ното; <u>Добар (3)</u> - разликује и објашњава процес потпуне и непотпуне метаморфозе; - објашњава начин цветања биљака и услове који су неопходни за цветање; - препознаје на конкретним примерима природну и вештачку селекцију; - објасни, разуме и препознаје карактеристичне представнике рода Ното и њихове одлике <u>Довољан (2)</u> - разуме и објасни значај процеса метаморфозе и начин њеног одвијања; - уме да препозна делове цвета; - објасни и разуме процес природне и вештачке селекције; - разуме и објасни основне разлике по којима се човек разликује од осталих припадника рода Ното;
--	--	---

Наставна тема	7. разред	8. разред
Човек и здравље	<u>Одличан (5)</u> -разуме и објашњава значај вакцина; -објашњава и повезује узроке болести повезани са неправилном исхраном; -увиди да физичка активност, сан и одмор, позитивна осећања и уравнотежена и правилна исхрана представљају основу здравог живота; -утиче на спречавање вршњачког утицаја и утицаја околине у борби против болести зависности; <u>Врло добар (4)</u> -објашњава значај имунитета и разликује стечени и урођени имунитет; -примењује принципе правилне исхране; -разуме и објашњава улогу допамина, серотонина, окситоцина, естрогена и тестостерона, као и њихов значај за одређене фазе; -разуме штетност употребе дрога и последице тога; <u>Добар (3)</u> -разуме и објашњава начине на које се организам може инфицирати вирусима; -разуме, објашњава и примењује мере заштите против инфекције вирусима; -анализира пирамиду исхране; -уочава и разуме разлику између полног и родног идентитета; -разуме начин на који људи постају зависни од дроге; <u>Довољан (2)</u>	<u>Одличан (5)</u> -на конкретном примеру се упозна са читањем резултата анализа крви и урина; -схвата значај очувања здравља; -уочава и објашњава значај лековитих биљака у лечењу одређених болести; <u>Врло добар (4)</u> -разуме и објасни значај анализе крви; -објашњава начине заштите од полних болести и нежељене трудноће; -препознаје штетне животне навице; <u>Добар (3)</u> -разуме и објасни састав крви и улогу крвних ћелија; -разликује и објашњава бактеријске, вирусне и гљивичне инфекције полног система, као и њихов начин преношења и лечења; -разликује и објашњава заразне и незаразне болести; <u>Довољан (2)</u> -разуме и објасни улогу крви; -разуме и објасни значај контрацепције и значај мера заштите током полних односа; -схвата и објасни значај одржавања личне хигијене;

	-објашњава грађу вируса; -набраја принципе уравнотежене исхране; -разуме и објашњава полни идентитет; -разуме и објашњава појам болести зависности и увиђа шта све спада у болести зависности;	
--	---	--

Критеријуми за оцењивање из биологије

Ученик се оцењује најмање четири пута у току полугодишта.

Ученици се оцењују:

1) усмено - обавља се у току оба полугодишта. Најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

2) писмено- када су у питању писмене провере знања, скала се изражава преко односа између процента тачних одговора и одговарајуће оцене.

3) на основу активности на часу - наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године, одговори ученика се евидентирају (педагошка свеска и дневник).

4) на основу рада на пројекту –вреднује се активност и ангажовање током рада на пројекту, знања које је ученик стекао и применио у раду, продукт пројекта и излагање резултата рада. Пројектна настава се реализује кроз рад у групи што подразумева тимски рад ученика. У формирању коначне оцене из пројекта улази и тзв. вршњачко оцењивање које подразумева попуњавање анкете од стране сваког ученика у којој се износи мишљење о сопственом раду и раду других ученика у групи. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање пројекта, групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе.

5) на основу реализације домаћих задатака - наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи реализацију и оперативност у изради домаћих задатака. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање домаћег задатка (педагошка свеска и дневник).

*Бројчана оцена из предмета у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума: оствареност исхода, самосталност и ангажовање ученика.

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- у потпуности показује способност примене знања из наставних тема (наслеђивање и еволуција, јединство грађе и функције као основе живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље);
- уме да примени знање у новим ситуацијама и да логички повеже одређене чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који су засновани на подацима;
- решава проблеме на нивоу старалачког мишљења;
- у потпуности критички расуђује;
- изузетно висок степен активности и ангажованости уз самосталност;

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- у великој мери показује способност примене знања из наставних тема (наслеђивање и еволуција, јединство грађе и функције као основе живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље);
- уме да логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима
- решавање појединих проблема на нивоу стваралачког мишљења;
- у знатној мери критички расуђује
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у довољној мери показује способност употребе информација из наставних тема (наслеђивање и еволуција, јединство грађе и функције као основе живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље);
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је остварио су на нивоу репродукције из наставних тема (наслеђивање и еволуција, јединство грађе и функције као основе живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље);
- стечена знања уз минималну примену;

- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове;
- искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

-знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања из наставних тема (наслеђивање и еволуција, јединство грађе и функције као основе живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље);

- не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Закључна оцена из предмета утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, а у складу са законом.

Наставна тема	7. разред	8. разред
Порекло и разноврсност живота	<u>Одличан (5)</u> -успешно разврстава одређене представнике у систематске групе којима припадају; -користи дихотоме кључеве у разврставању живих бића; -анализира значај постојања конвергентне еволуције, адаптација, фосила и хомологије; <u>Врло добар (4)</u> -на конкретном примеру примењује биномну номенклатуру; -успешно разврстава одређене представнике у систематске групе којима припадају; -образлаже значај фосила, адаптације и хомологије;	<u>Одличан (5)</u> -анализира на конкретним примерима време када се појавила дата врста и начине њеног опстанка; -анализира на конкретним примерима дате појаве и процесе; - објасни и анализира адаптације које су се јавиле код првих копнених кичмењака; <u>Врло добар (4)</u> -схвати и објасни узроке изумирања врста; -објасни настанак озонског омотача и његов значај; -објасни и анализира

	<u>Добар (3)</u> -схвати значај биномне номенклатуре у систематици; -разуме употребу дихотомних кључева и њихов значај; -разуме и објашњава конвергентну и дивергентну еволуцију; <u>Довољан (2)</u> -објашњава појам биномне номенклатуре; - разуме биолошку разноврсност живих бића; -објашњава појам еволуције;	адаптације које су биљкама биле неопходне да би опстале на копну; <u>Добар (3)</u> -објасни појаву геолошких доба, начин на који су се смењивала, њихове карактеристике и појаву живих бића карактеристичних за свако геолошко доба; -објасни појам „ендосимбиоза” и њен значај; -објасни настанак првих еукариотских биљних ћелија према теорији ендосимбиозе; <u>Довољан (2)</u> - објасни услове који су неопходни за живот; - објасни појам „строматилити” и његов значај; -уме да објасни појам ендокрине ћелије;
--	--	---

Наставна тема	7. разред	8. разред
Јединство грађе и функције као основе живота	<u>Одличан (5)</u> -схвати значај цефализације код животиња; -уочава, примећује и анализира симетрију и сегментацију на конкретном примеру; -на конкретним примерима описује грађу и разлике између једноћелијских еукариота; -проучава и анализира на конкретним примерима дате процесе (фотосинтезе, ћелијског дисања и излучивања, транспорта и транспирације); -разуме и објашњава животни	<u>Одличан (5)</u> -анализира значај ћелијских органела и метаболизма ћелије; -коментарише, анализира и изводи закључке о моралним дилемама везаним за истраживање матичних ћелија; -објашњава и анализира значај принципа економичности живих бића и повезује га са адаптацијама; -препозна, опише и анализира на конкретном примеру улогу одређених ензима; -анализира значај хормона на конкретним примерима;

	циклус биљака; -проучава и анализира на конкретним примерима грађу гљива; -на моделу показује и анализира улогу сваког дела коже, грађу скелета, костију и мишића, на моделу показује делове нервног система и чула, објашњава грађу система за дисање, варење, излучивање, транспорт и размножавање кроз различите моделе; <u>Врло добар (4)</u> -разуме, објашњава и анализира симетрију и сегментацију код животиња; -објашњава и разуме код којих биљака се јављају биљни органи, а код којих не; -разликује различите типове једноћелијских еукариота (сличне биљкама, сличне животињама, сличне гљивама); -објашњава и повезује различите процесе са деловима ћелије у којима се дешавају; -разуме и објашњава смену генерација код биљака; -уочава, разуме и на конкретном примеру објашњава грађу гљива; -објашњава различите телесне покриваче код животиња, описује грађу скелетног и мишићног система, разуме еволуцију нервног система, анализира постојање различитих система за дисање, варење, транспорт, излучивање и размножавање код различитих група животиња; <u>Добар (3)</u> -разликује различите типове симетрије код различитих животиња;	-на конкретном примеру анализира значај чулних, нервних и мишићних ћелија; -на конкретном примеру анализира грађу и улогу чулног и нервног система; -на конкретном примеру опише и анализира рефлексни лук и типове рефлека; -схвати важност и начине очувања здравља; -анализира значај негативне и позитивне повратне спреге; -анализира на конкретним примерима процес фотосинтезе, ћелијског дисања и транспирације; -анализира на конкретним примерима ендотерме, ектотерме, поикилотерме и хомеотерме; <u>Врло добар (4)</u> -на конкретном примеру препознаје органеле и истиче разлике између ћелија; -анализира употребу матичних ћелија у лечењу болести; -на конкретним примерима препознаје, објашњава и анализира однос запремине и површине, као и принципе економичности живих бића; -схвати и објасни примену ензима у производњи хране и лекова; -препозна и објасни улоге различитих хормона; објасни значај синапси и неуротрансмитера; -објашњава грађу нервног система и улогу делова нервног система; -објасни и разуме поделу рефлекса на урођене и стечене; -објасни и на конкретном примеру уочава и анализира дате поремећаје; -на конкретном примеру објасни механизам негативне и позитивне
--	--	---

	-објашњава поделу на васкуларне и не васкуларне биљке; -објашњава и разуме грађу и значај једноћелијских еукариота; -разуме и објасни процес и значај фотосинтезе, ћелијског дисања и излучивања, транспорта и транспирације; -разликује и објашњава типове бесполог и полног размножавања; -разликује и објашњава процесе исхране, дисања, транспорта, екскреције, размножавања и раста гљива; -објашњава улогу коже и истиче њен значај, објасни поделу костију, објашњава грађу нервне ћелије, објашњава грађу и улогу система за варење, дисање, излучивање, транспорт и размножавање; <u>Довољан (2)</u> -разуме и објашњава појам симетрије; -уме да разликује и наброји репродуктивне и вегетативне делове биљке; -набраја једноћелијске еукариоте; -набраја основне процесе код биљака са основним карактеристикама сваког процеса; - разуме и објашњава процес размножавања код биљака и начине на који се врши; -уме да наброји поделу гљива; -набраја делове коже, врсте мишића, зна поделу скелета, набраја делове нервног система, делове система за варење, излучивање, транспорт и размножавање	повратне спреге; - објашњава факторе који утичу на фотосинтезу и транспирацију, и објашњава разлике ћелијског дисања; -схвата и објашњава механизме регулације телесне температуре код различитих група живих бића <u>Добар (3)</u> -наводи и објашњава улогу ћелијских органела; -прави поделу матичних ћелија и зна њихову употребу; -објасни однос запремине и површине, као један од основних принципа економичности живих бића; -објашњава регулацију ензимских реакција и њен значај; -објасни грађу и улогу ендокриних жлезда; -објасни основне особине нервних ћелија и њихову грађу; -објасни начин функционисања чулног система (чуло вида, слуха, мириса, укуса); -објасни начин деловања рефлексног лука; -објасни и разуме узроке настанка поремећаја нервног, ендокриног и чулног система; -објашњава и разуме физичке и хемијске параметре који утичу на хомеостазу; -објашњава начин вршења фотосинтезе, ћелијског дисања и транспирације; -разуме, објасни и на примерима препознаје поделу живих бића у зависности од начина одржавања температуре; <u>Довољан (2)</u> -наведе и објасни грађу прокариотске и еукариотске ћелије, као и разлике између њих; -објашњава појам матичних
--	---	--

		ћелија; -уме да упореди однос запремине и површине; -објашњава грађу и улогу ензима; -набраја делове ендокриног система; -уме да наброји поделу рецептора; -објасни појам рецептора; -набраја поремећаје ендокриног, нервног и чулног система; -објашњава процес фотосинтезе, ћелијског дисања и транспирације; -схвати и објасни значај сталности телесне температуре;
--	--	--

Наставна тема	7. разред	8. разред
Живот у екосистему	Одличан (5) -анализира утицај различитих фактора на структуру популације; -анализира утицај абиотичких фактора на жива бића; -увиди и анализира распрострањеност живих бића у одређеним животним областима; -анализира међусобни утицај биотичких односа код живих бића; -описује дивергентну животну форму, наводећи карактеристичне примере; -примењује одређене мере заштите као појединац и поштује их; Врло добар (4) -увиђа и објашњава значај популационе динамике; -разуме и објасни да су абиотички фактори чиниоци природне селекције;	Одличан (5) - објасни, препозна и анализира факторе који омогућавају постојање еколошке равнотеже, као и њен значај; -анализира значај наведених процеса за жива бића; - препознаје на конкретним примерима организме који могу да врше азотофиксацију, ступају у симбиозу или микоризу; -анализира значај природних ресурса, одрживог развоја и еколошког отиска; -објасни инвазивне врсте и наведе конкретне примере; -анализира на конкретним примерима одређене услове, врсте и њихове карактеристике у екосистемима Србије; -препознаје угрожене врсте Србије и анализира услове који су довели

	-објашњава биом листопадних шума, тропских кишних шума са њиховим карактеристима и живим светом; -разуме и објасни да су биотички односи чиниоци природне селекције; -прави разлику између еколошке конвергенције и дивергентне животне форме; -наводи и објашњава мере заштите биодиверзитета; <u>Добар (3)</u> -разуме и објасни шта чини структуру популације; -разуме и објасни утицај абиотичких фактора на жива бића; -објашњава биом тундри, тајги и њиховог живог света; -разуме и објасни утицај биотичких односа на жива бића; -описује еколошку конвергенцију; -уочава, објашњава и анализира негативни антропогени утицај на биодиверзитет; <u>Довољан (2)</u> -дефинише појам популације; -наведе, разуме и објасни шта су абиотички фактори и шта све спада у њих; -уме да наброји биоме; -наведе, разуме и објасни шта су биотички односи и шта све спада у њих; -објашњава појам животне форме; -објашњава појам биодиверзитета;	до њихове угрожености; -анализира штетне утицаје и све последице њиховог деловања на здравље људи; <u>Врло добар (4)</u> -објасни појам и значај пионирских врста и климатогених заједница; -објасни и разуме ланце исхране и њихов значај у кружењу материје и протицању енергије; -анализира значај азотофиксације, микоризе и симбиозе; -објасни и разуме појмове природни ресурси, капацитет средине, еколошки отисак; -разуме и објасни Н.І.Р.Р.О концепт; -објасни карактеристичне услове и врсте које се јављају у екосистемима Србије; -објасни значај Црвене књиге флоре Србије и Црвене књиге угрожених врста (лептира); -објасни појам и значај реинтродукције; -објасни инвазивне врсте, њихов значај и представнике -објасни узроке настанка киселих киша, оштећење озонског омотача, ерозије земљишта; <u>Добар (3)</u> -објасни сукцесије, њихов значај и поделу на примарне и секундарне сукцесије; -објасни и разуме процес кружења воде, угљеника и њихов значај; -схвати и објасни значај микоризе и њене типове; -објасни и препознаје обновљиве и необновљиве природне ресурсе; -објасни, препозна, наведе и анализира узроке нестајања врста; -препозна, објасни и разуме екосистеме карактеристичне за подручје Србије и њихове основне одлике;
--	--	--

		-објасни појам реликт, ендем, еколошка валенца; -објасни и разликује алохтоне и аутохтоне врсте и наводи конкретне представнике; -објасни узроке и последице глобалног загревања; <u>Довољан (2)</u> -препозна и објасни значење термина популација, биоценоза, биотоп, екосистем, сукцесије; -објасни значај кружења материја и протицања енергије; -схвати и објасни начин функционисања симбиозе и њен значај; -објасни природне ресурсе и њихов значај и поделу; -набраја екосистеме који се јављају у Србији; -схвати и објасни значај појма „космополити“; -разлике појмове интродукције и реинтродукције; -разликује различите појаве које су последица глобалног загревања;
--	--	--

Наставна тема	7. разред	8. разред
Наслеђивање и еволуција	<u>Одличан (5)</u> -разликује на конкретним примерима ген, хромозом, кариотип и кариограм; -разуме и анализира значај процеса митозе и мејозе; -анализира наведене примере и изводи закључке о начинима на које се наслеђују особине; -на конкретном примеру анализира узрок и механизам настанка дате	<u>Одличан (5)</u> -анализира на конкретном примеру промене које се јављају у пубертету; -препознаје и анализира на конкретним примерима спољашње и унутрашње утицаје који су неопходни за процес цветања, плодоношења и сазревања плода; -анализира процес еволуције током времена; -анализира процес еволуције

	болести; <u>Врло добар (4)</u> -објашњава и разуме грађу и улогу протеина; -на конкретним примерима разликује и објашњава дате процесе; -објашњава и разуме Менделова правила наслеђивања, као и наслеђивање пола; - разликује различите наследне болести и њихове последице; <u>Добар (3)</u> -објашњава и разуме улогу гена, грађу хромозома и значај једра у ћелији; -објашњава и разуме процес мејозе и митозе; -објашњава и разуме доминантно и рецесивно наслеђивање прави разлику међу овим процесима; -објашњава, разуме и разликује начине и узроке настанка наследних болести; <u>Довољан (2)</u> -разликује појмове једро, ген, хромозом; -разликује процесе митозе и мејозе; -дефинише појмове генотип, фенотип, хомозигот и хетерозигот; -уме да наброји наследне болести;	човека током времена и промене које су се јављале; <u>Врло добар (4)</u> -објашњава значај пубертета и процесе који га прате, као и утицај хормона на њих; -објашњава начин формирања и сазревања плода, као и утицај биљних хормона на саме процесе; -објасни значај мутација и адаптација у еволуцији; -препознаје на конкретним примерима одређене представнике рода Ното; <u>Добар (3)</u> - разликује и објашњава процес потпуне и непотпуне метаморфозе; -објашњава начин цветања биљака и услове који су неопходни за цветање; -препознаје на конкретним примерима природну и вештачку селекцију; -објасни, разуме и препознаје карактеристичне представнике рода Ното и њихове одлике <u>Довољан (2)</u> -разуме и објасни значај процеса метаморфозе и начин њеног одвијања; -уме да препозна делове цвета; -објасни и разуме процес природне и вештачке селекције; -разуме и објасни основне разлике по којима се човек разликује од осталих припадника рода Ното;
--	--	---

Наставна тема	7. разред	8. разред
Човек и здравље	<u>Одличан (5)</u> -разуме и објашњава значај вакцина; -објашњава и повезује узроке болести повезани са неправилном исхраном; -увиди да физичка активност, сан и одмор, позитивна осећања и уравнотежена и правилна исхрана представљају основу здравог живота; -утиче на спречавање вршњачког утицаја и утицаја околине у борби против болести зависности; <u>Врло добар (4)</u> -објашњава значај имунитета и разликује стечени и урођени имунитет; -примењује принципе правилне исхране; -разуме и објашњава улогу допамина, серотонина, окситоцина, естрогена и тестостерона, као и њихов значај за одређене фазе; -разуме штетност употребе дрога и последице тога; <u>Добар (3)</u> -разуме и објашњава начине на које се организам може инфицирати вирусима; -разуме, објашњава и примењује мере заштите против инфекције	<u>Одличан (5)</u> -на конкретном примеру се упозна са читањем резултата анализа крви и урина; -схвата значај очувања здравља; -уочава и објашњава значај лековитих биљака у лечењу одређених болести; <u>Врло добар (4)</u> -разуме и објасни значај анализе крви; -објашњава начине заштите од полних болести и нежељене трудноће; -препознаје штетне животне навике; <u>Добар (3)</u> -разуме и објасни састав крви и улогу крвних ћелија; -разликује и објашњава бактеријске, вирусне и гљивичне инфекције полног система, као и њихов начин преношења и лечења; -разликује и објашњава заразне и незаразне болести; <u>Довољан (2)</u> -разуме и објасни улогу крви; -разуме и објасни значај контрацепције и значај мера заштите током полних односа; -схвата и објасни значај одржавања личне хигијене;

	вирусима; -анализира пирамиду исхране; -уочава и разуме разлику између полног и родног идентитета; -разуме начин на који људи постају зависни од дроге; <u>Довољан (2)</u> -објашњава грађу вируса; -набраја принципе уравнотежене исхране; -разуме и објашњава полни идентитет; -разуме и објашњава појам болести зависности и увиђа шта све спада у болести зависности;	
--	---	--

Стручно веће за предмет српски језик и књижевност ОШ „Вук Караџић“ дана 28.12. 2021. је поштујући Правилник о стандардима образовних постигнућа за крај основног образовања донео акт

Критеријуми и елементи оцењивања у настави српског језика и књижевности

Оцена/област	КЊИЖЕВНОСТ	ЈЕЗИК	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Одличан (5)	-Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да парафразира и опише свој доживљај као и да процени основни тон певања, приповедања или драмске радње и уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. - Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира елементе композиције. Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлику између до сада обрађених књижевних родова и врста и уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту. - Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и	-Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања и да повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима - Зна до сада обрађена правописна правила и доследно их самостално примењује у писаним радовима. - Успешно пише по диктату и уме да самостално, тачним	- Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са сажимањем без сажимања и описује. - Показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). - Писмени радови су

	писменом изражавању. - Потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту. Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима. Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења. - Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.	реченицама одговори на питања (отвореног типа). У потпуности правилно изговара гласова и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.	садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити. - Самостално проналази тражене информације у тексту. Потпуно успешно и самостално саставља обрађене облике изражавања. Уме да драматизује краћи текст.
Врло добар (4)	- Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и готово (у потпуности) самостално уме да парафразира и опише свој доживљај текста, одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње и готово (у потпуности) уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. - Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира готово све елементе композиције. - Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлике између до сада обрађених књижевних родова и врста и уме самостално да их пронађе у конкретном тексту. - Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писаном изражавању. Потпуно усваја књижевне термине и појмове и углавном их препознаје у тексту. Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, углавном самостално повезује и примењује стечена знања на новим текстовима. Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном је самосталан и долази до решења. Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, често чита више од оног што је задато и често се служи осталим изворима знања.	- Ученик готово у потпуности и са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике, на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања и углавном без грешке повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима. Зна правописна правила и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату и уме да самостално, тачним реченицама одговори на питања (отвореног типа). - У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.	- Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом, успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са сажимањем и без сажимања и описује, показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). - Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. - Самостално проналази тражене информације у тексту. Успешно и углавном самостално саставља обрађене облике новинарског изражавања. Уме да драматизује краћи текст.

Добар (3)	-Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и делимично уме да парафразира и опише свој доживљај као и да уз помоћ наставника одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. -Уз помоћ наставника уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. -Самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај одређује неке елементе композиције. - Зна карактеристике народне и ауторске књижевности и зна разлику између до сада обрађених књижевних врста. - Зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту. -Делимично усваја књижевне термине и појмове и понекад учествује у интерпретацији. У већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији. На часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања.	Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике, памти их и репродукује, али греш у примени стечених знања као и у повезивању граматичких појмова обрађених у претходним разредима са новим садржајима. Делимично зна правописна правила и делимично их примењује у писаним радовима. Делимично успешно пише по диктату и уме да одговори на питања, али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа). Правилно изговара гласове и понекад греш у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.	Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом, користи различите облике усменог изражавања, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани, композицијски утемељени. Уз помоћ наставника проналази тражене информације у тексту. Уз помоћ наставника саставља обрађене облике изражавања, драматизује краћи текст.
Довољан (2)	Ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова), понекад делимично уме да опише свој доживљај и да уз помоћ наставника понекад одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције. Разликује народну од ауторске књижевности. Препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ. У већини случајева не чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији. На часовима је ретко активан.	Ученик ретко уме да дефинише наставне садржаје из граматике, делимично их памти и репродукује, не уме да примени стечена знања. Прави веће правописне и граматичке грешке. Потребна је стална помоћ наставника. Углавном правилно изговара гласове и углавном греш у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.	Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту. Уз помоћ наставника саставља једноставније облике новинарског изражавања.
Недовољан (1)	Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Не чита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.	Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван је и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.	Не успева да формулише говорну поруку, да интерпретира одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из

			свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови нису самостално урађени, логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује павописну и граматичку норму. Тешко се изражава а техника читања не задовољава.
--	--	--	--

Бројчано оцењивање:

У току полугодишта ученик ће имати најмање четири оцене у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 34/2019, 59/2020 и 81/2020).

ОБЛИК	ВРСТА	V	VI	VII	VIII
УСМЕНО	ГРАМАТИКА	1	1	1	1
	КЊИЖЕВНОСТ	1	1	1	1
ПИСМЕНО	ДОМАЋА ЛЕКТИРА	1	1	1	1
ПИСМЕНО	КОНТРОЛНИ ЗАДАЦИ (1 >15 МИН) или (3* < 15 МИН)	3	3	3	3
УСМЕНО	РЕЦИТОВАЊЕ	1	1	1	1
ПИСМЕНО	ИНДИВИДУАЛНИ ЗАДАЦИ (пано, презентација, извештај, репортажа...)	1	1	1	1
ПИСМЕНО	ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	4	4	4	4

А)Критеријуми вредновања контролних задатака:

Контролни задаци (најављени, дужи од 15 минута) садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа:

Структура задатака:

30% су задаци основног нивоа, 45% су задаци средњег и 25% напредног нивоа.

0% - 30% = недовољан (1)

31% - 50% = довољан (2)

51% - 69% = добар (3)

70% - 84% = врлодобар (4)

85% - 100% = одличан (5)

Напомена: Наставник може да одступи од скале бодовања за 5-10% ако је то у циљу објективне процене степена савладаности градива на нивоу одељења.

Б) Усмене провере знања

Оцењивање се врши континуирано, на сваком часу. Ученици чије знање наставник проверава на часу усменим путем, бирају се методом случајног одабира, према жељама ученика да тог дана одговарају усменим путем или у договору са наставником. Учеников успех на усменим проверама знањавреднује се на следећи начин (у складу је са Правилником о оцењивању у основној школи):

ОЦЕНА	ИСПУЊЕНОСТ ЗАХТЕВА
Одличан (5)	Ученик на постављено питање одговара самостално и показује висок ниво познавања градива, одговара на питања наставника без помоћи наставника и самостално повезује знања уводећи и појмове и појаве које се тичу других предмета или на начин који показује висок степен развијености међупредметних компетенција. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене наученог на новим примерима). Успешно презентује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.
Врлодобар (4)	Ученик самостално одговара на питања уз минималну помоћ и минималне погрешке, добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављеног питања, самостално одговара на потпитања наставника или уз малу помоћ наставника. Успешно решава задатке на свим

	нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника.
Добар (3)	Ученик познаје градиво, уме да препозна појмове који се тичу градива и да их репродукује, уз помоћ наставника уме да одговори на потпитања, али често греша. Не уочава узрочно-последичне везе и не може самостално закључивати о њима. Одговара на питања основног нивоа и решава задатке које је наставник већ давао на часу. Показује занимање и труди се, упркос свему.
Довољан (2)	Ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати само основне појмове, стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима, наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа. Отежано повезује дате чињенице и често греша у примени знања.
Недовољан (1)	Ученик није савладао основне појмове које садржи тема коју одговара, не показује интересовање да уз помоћ наставника пронађе одговоре, одговара са „не знам“ и „дајте ми један“, не жели усмено да одговара када на њега дође ред или када га наставник прозове да одговара.

Елементи формативног оцењивања (по правилу у педагошкој евиденцији):

- писмене провере до петнаест минута;
- усмено одговарање, активност на часу;
- ангажовање (степен развијености ученичке компетенције);
- успешност у групном раду;
- израда плаката/паноа;
- семинарски радови;
- презентације
- учешће у пројектима, културним догађајима, на литерарним конкурсима, такмичењима из књижевности и језика, и осталим активностима које подстичу љубав према српском језику, култури и традицији.
- домаћи задаци, однос према раду.

а) Писмене провере до 15 минута

Писмена провера у трајању до 15 минута се **не најављује** и служи за процену напретка ученика. Резултат се бележи у педагошку документацију и саопштава ученику. Наставник на основу неколико резултата петнаестоминутних вежби може извести бројчану оцену.

б) Домаћи задаци и посебни (индивидуални) задаци:

Наставник води евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику. Три ненаписана домаћа задатка вреднују се оценом недовољан (1). Уколико ученик није понео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, презентацију, плакат, пано...) сматра се да га није урадио. Уколико наставник утврди да је домаћи задатак писао неко други или је преписан са интернета, сматра се да га ученик није урадио. Уколико ученик на следећем часу покаже уредно написан домаћи задатак, наставник то бележи у своју педагошку свеску, али се не брише минус или други знак да је задатак неизвршен уколико ученик није заиста поправио свој однос према изradi домаћих задатака. Уколико ученик добије посебан задатак у договору са наставником бира облик у којем ће га представити и уколико је задатак урађен самостално, са разумевањем, благовремено и потпуно, може бити оцењен оценом одличан (5).

Уколико је задатак површно урађен, преузет са интернета или нема критичког односа према садржају, уколико ученик не познаје тему довољно да би самостално о њој говорио, али је показао интересовање и урадио задатак, његов се одговор позитивно оцењује као урађен, али не добија оцену, већ се позитиван одговор бележи у педагошку свеску наставника.

в)Стална активност на часу оцењује се оценом одличан (5)или нижом јер су одговори били непотпуни или нетачни, а активност присутна, уколико је ученик сагласан.

г) Рад у групи:

Оцена за рад у групи иста је за све ученике, чланове групе, осим уколико наставник није донео посебан начин вредновања групног рада, и бележи се у педагошкој свесци. Знање стечено групним радом проверава се **индивидуално и важи за целу тему**, а не само за посебне, радне задатке групе, и може се уписати у дневник рада.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена оставрености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

НАПОМЕНА: Наведени критеријуми и елементи оцењивања односе се на наставне садржаје обухваћене програмима рада од 5. до 8. разреда основне школе, који су за ученике актуелни.

Критеријуми ће се примењивати до доношења нових прописа о плановима и програмима наставеи учења у складу са стандардима образовних постигнућа, прописаним Правилником о

стандардима образовних постигнућа за крај првог циклуса образовања и за крај основног образовања 104/2024-16 (чл. 2 и 3)

Критеријуми оцењивања физичког и здравственог васпитања

ОШ “Вук Караџић“

Србобран

Начин праћења остварености програма:

У настави физичког васпитања се прати и вреднује:

- Стање моторичких способности - спроводи се у простору координације, статичке, репетитивне и експлозивне снаге, гибкости и издржљивости. Мерење се врши помоћу мерних инструмената (тестова) ваљаних и поузданих мерних карактеристика. Мерење се спроводи уз увежбавање одређеног програмског задатка, како се не би губило расположиво време за вежбање, а динамика је утврђена упутством.
- Достигнут ниво савладаности моторних знања, умења и навика - спроводи се према утврђеним минималним образовним захтевима.
- Однос ученика према раду - прати се током целе школске године и то: кроз контролу уредности ношења и хигијене опреме за вежбање, редовног присуствовања на часовима физичког васпитања, доследног извршавања радних задатака, ангажовања у спортском животу школе.

Формативно и сумативно оцењивање:

Редовно проверавање постигнућа и праћење напредовања које се обавља полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узимају се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу. Формативно се евидентира у педагошкој документацији наставника, а сумативно у дневник.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (од 1. до 4. разреда)				
НАСТАВНА ТЕМА	ДОВОЉАН 2	ДОБАР 3	ВРЛО ДОБАР 4	ОДЛИЧАН 5
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Уме да примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе.	Уме правилно да изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања.	Правилно одржава равнотежу у различитим кретањима.	Ученик користи висок ниво техничкотактичких знања, демонстрира сложеније комплексе вежби и кретања.
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТА И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ *Атлетика *Спортска гимнастика *Основе тимских, спортских и елементарних игара *Плес и ритмика *Полигони	Ученик показује мањи степен активности и ангажовања, уз велику помоћ наставника успева да примени одређене вежбе, односно захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика добија оцену довољан (2)	Ученик показује делимични степен активности и ангажовања, уз велику помоћ наставника успева да примени одређене вежбе, односно захтеве који су утврђени и на основном и већим делом на средњем нивоу стандарда постигнућа, одређеним индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање	Ученик показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања, уз мању помоћ наставника у потпуности, самостално испуњава захтеве који су утврђени и на основном и на средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, одређеним индивидуалним	Ученик показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања, где ученик у потпуности самостално, без помоћи наставника испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и у већини захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, одређеним индивидуалним образовним

		ученик добија оцену добар (3)	м образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања добија оцену врло добар (4)	планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања, добија оцену одличан (5)
--	--	----------------------------------	---	--

Самовредновање ученика је процес освешћивања и размишљања о властитоме процесу учења и постигнућа. Сумативно вредновање (вредновање наученог) јесте вредновање које подразумева процену степена учениковог постигнућа на крају процеса учења (наставне целине, полугодишта те године учења и поучавања). У правилу резултира оценом.

Наставници физичког и здравственог васпитања:

Борислав Станаћев

Слободан Ракић

СТРУЧНО ВЕЋЕ ЗА ИСТОРИЈУ И ГЕОГРАФИЈУ

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ

Постигнућа ученика од 5. до 8. разреда у оквиру предмета историје и географије оцењују се формативно и сумативно.

Чланови већа наставница географије Ангелина Шљука, наставница историје Светлана Пајић Јојкић и наставник историје Богдан Попов усагласили су се да код ученика оцењују:

1. Усменог и писмени одговор
2. Активност на часу, ангажовање у групном раду
3. Домаће задатке-3 задатка 1 оцена
4. Презентације ученика уз предходно јасно дата упутства за израду презентације
5. Плакати, постери, макете које ученици израде код куће или на часу.

Формативно оцењивање подразумева: праћење напредовања, активности односно ангажовања ученика на сваком часу, мотивисаности за рад, редовног доношења прибора за рад, израду домаћих задатака, израду задатака на самом часу, дисциплину, поштовање правила понашања. Води се у педагошкој свесци наставника, а из овога проистиче и оцена за рад на часу. За оба предмета критеријум је следећи:

-недовољан успех: ученик омета наставу, не поштује правила понашања, не пише, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу;

-довољан успех: ученик повремено прати наставу, повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу, али пише оно што се од њега очекује;

-добар успех: ученик прати наставу, труди се да поштује правила понашања, скоро увек доноси прибор и домаћи, активан је на часу али не у

континуитету;

-врло добар успех: ученик поштује правила понашања, труди се да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаћи, активан је;

-одличан успех: ученик увек поштује правила понашања, редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан за рад, показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

Сумативно оцењивање. У сумативно оцењивање спадају: иницијални тестови, 15- минутни контролни задаци, активност на часу, усмено одговарање. Оцена са иницијалних тестова не улази у просек и служи наставнику за даље праћење напредовања ученика и планирање рада.

Оцена из активности на часу изводи се на основу кратких тестова или усмених одговора који се односе на садржаје са истог или претходног часа.

Писмено оцењивање обавља се путем контролних вежби и тестова. Писмене провере знања у трајању од 45 минута се најављују и планиране су годишњим Планом рада школе. Тестови у трајању од 15 минута се не морају најављивати. За контролне задатке из историје и географије бројчана оцена изводи се на основу скале изражене у процентима, у складу са препорукама за оцењивање:

100-80% - одличан (5)

79-62% - врлодобар (4)

61-43% - добар (3)

42-31% - довољан (2)

30-0 % - недовољан (1)

Усмено оцењивање се обавља путем непосредног одговарања, уз поштовање критеријума за оцењивање или путем реферата, израде ПП презентација, пројеката, паноа. Оцењивање се примењује и ако ученик учествује на такмичењима одобрених од стране министарства и то оценом 5 (пет).

Критеријуми за усмено оцењивање из историје су следећи:

Одличан(5) - Ученик је у целини усвојио основна и проширена знања, умења и вештине, примењује знања у новим околностима, познаје узроке и последице, уочава битно, сличности и разлике повезује садржаје, самостално закључује на основу датих података, критички расуђује, поседује богат речник и лако се изражава, испољава креативну активност на часу, показује интресовање и самоиницијативност;

Врло добар(4) - Ученик је у целини усвојио основна знања и део проширених знања, самостално образлаже садржај, лако разуме, закључује и репродукује чињенице, лако се писмено и усмено изражава, испољава активност на већини часова, самостално и уз помоћ наставника примењује знања у новим околностима.

Добар(3) - Ученик је половично усвојио основна знања, умења и вештине, схвата значење основних историјских појмова, уме да репродукује научено, самостално извршава основне задатке, има тешкоће у тачном изражавању, учача битно, али приликом закључивања потребна је помоћ наставника.

Довољан(2) - Ученик је усвојио, мада не у потпуности, основна знања, репродукује научено уз помоћ наставника, има склоност ка пасивном памћењу и механичком репродуковању, има тешкоћа у изражавању, испољава несналажење у самосталном раду, несигуран је и нејасан у излагању градива.

Недовољан (1) - Ученик није усвојио основна знања, умења и вештине, не показује заинтересованост за процес учења нити напредак, не показује разумевање садржаја ни уз помоћ наставника, није у стању да га самостално репродукује.

Критеријуми за усмено оцењивање из географије у следећи :

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;

лако логички повезује чињенице и појмове;

самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;

решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;

показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;

самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;

решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -

показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;

у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;

већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;

у довољној мери критички расуђује;

показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;

у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;

понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;

показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;

не изводи закључке који се заснивају на подацима;

критички не расуђује;

не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање

Документација која прати процес оцењивања: ес-дневник, педагошка свеска, тестови, контролне вежбе, домаћи задаци, панои, ПП презентације.

Координатор већа

Светлана Пајић Јојкић

Критеријуми и елементи оцењивања у настави математике

ОШ „Вук Караџић“ Србобран

Стручно веће за предмет математика

Елементи оцењивања из математике су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцену на основу:

1. писмени задатак, контролни задатак

2. усмено одговарање
3. практичан рад и вештине
4. презентације
5. активност на часу (самосталан рад)
6. самостално излагање градива
7. домаћи задаци (по потреби)

Привредновања квалитета знања, оценом се исказује трајност, коректност, свесност и употребљивост знања на разним нивоима (ниво препознавања, ниво репродукције, ниво разумевања, ниво примене и ниво креативног, стваралачког решавања проблема).

Писмена оцењивања се врше након пређене области, уз ранију најаву а пораспоредуписаних провера знања. Писане провере, које трају 15 минута, не најављују се.

У току једног полугодишта ученик добија оцене из писаних провера знања (контролни, писмени задатак, блиц тестови), усменог одговарања, из практичних радова и вештина, презентација, активности на часу и домаћих задатака (по потреби).

Примењује се и форматицно оцењивање.

Закључна оцена се формира као аритметичка средина свих оцена добијених током целешколске године.

Када су питања у писменом провери знања скала која изражава однос између процентата чини одговора и одговарајуће оцене следећа:

- 86%-до 100% одличан (5)
- 71%-до 85% врло добар (4)
- 51%-70% добар (3)
- 31%-50% добар (2)
- од 0%-30% довољан (1)

У зависности од тежине теста дозвољена су одступања од $\pm 5\%$.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Критеријуми оцењивања се односе на план и програм из предмета математика од 5. до 8. разреда.

ОЦЕНА	ПРОВЕРА ЗНАЊА	АКТИВНОСТ
-------	---------------	-----------

	Усмена проvera (усвојеност образовних адржаја)	Писана проvera (примена знања)	Домаћи рад	Односпрема раду и рад
довоља н (2)	Основни математички појмови и дефиниције - прерознаје их - уме да их искаже Тврђења, правила, формуле - препознаје их Поступци - поступке које примењује образлаже уз помоћ наставника	Решавање задатака - самостално решава једноставне задатке - једноставне проблеме са ситуације решава уз помоћ наставника Примена тврђења, правила, формула - примењује само у познатим и једноставним ситуацијама	Писање - углавном редовно Написано - непотпуно - делимично - делимично уредно Провера - углавном знао брзо и логично написати	Интерес за предмет - показује напоступају Рад на часу - труд се самостално решава за задатке - повремено учествује у расправи Сарадња - тражи помоћ када му нешто није јасно Извршавање обавеза - труд се писати све у свеску - на час доноси потребан прибор

добар (3)	Основни математички појмови и дефиниције -познаје их и разуме -зна их изрећи и објаснити Тврђења, правила, формуле -познаје их -зна их изрећи Поступци - поступке које примењује образлаже самостално - објашњења су углавном јасна, тачна и потпуна	Решавање задатака -самостално, брзо и тачно решава једноставне задатке - сложеније задатке решава са поријеклом - решава једноставне проблеме из ситуације Примена тврђења, правила, формула - самостално их примењује у познатим ситуацијама	Писање - редовно Написано - углавном потпуно и тачно - углавном уредно Провера - углавном знао брзо и тачно аписано	Интерес за предмет -показује Рад на часу -вредно ради на часу и самостално решава задатке -радо учествује у расправи Сарадња -прихвата рад у пару и групи - ако не разуметражи помоћ Извршавање обавеза -свеска је уредна и потпуна - начас доноси потребан прибор
---------------------------------------	--	---	---	---

врло до бар (4)	Основни математички појмови и дефиниције -самостално излаже и објашњава -разуме их у потпуности - успоставља односе међу њима Тврђења, правила, формуле -зна их изрећи -зна их објаснити и правилно их тумачи - наводи сопствене примере који потврђују исказано Поступци -образлаже тачно, јасно, прецизно и потпуно -прихвата и разуме нове идеје и концепте	Решавање задатака -решава задатке брзо и тачно - самостално решава сложене задатке - бира углавном најбоље стратегије за решавање проблема - решава сложене проблеме у различитим ситуацијама Примена тврђења, правила, формула - примењује их самостално и тачно	Писање - редовно Написано - потпуно - тачно - детаљно - уредно Провера - зна образложити написано - образлаже јасно, тачно и потпуно	Интерес за предмет -показује стално Рад на часу -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава своје постављене задатке -учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје Сарадња -радо учествује у заједничком раду (у паровима или групи) - према потреби помаже другима Извршавање обавеза -свеска је уредна и потпуна - на час долази припремљен
---------------------------------------	--	--	---	---

одлича н (5)	Основниматемтичкип ојмови и дефиниције -самосталноизлаже и објашњава -разумеих и премапотребиобликујес војимречима - успостављаодносемеђу њима Тврђења, правила, формуле -знаихизрећи -знаихобјаснити и правилноихтумачи - наводисопственепримере рекојипотврђујуисказан о Поступци -својеидеје и поступкекојепримерује образлажејасно, тачно и потпуно - користисевластитимиде јама и концептима	Решавањезадатака -решавазадаткебрзо и тачно и салакоћом -самостално и успешнорешава сложе незадатке - прирешавању сложен их проблемских ситуа ција које комбинују познате стратегије или креир а сопствене - одабира математичке поступке које највише одговарају задатку и примењује их без греш ке и примереном брзином Примена тврђења, правила, формула - знање примењује на нове, сложеније примере и реалне проблеме	Писање - редовно Написано - потпуно - тачно - детаљно - уредно - нове идеје при решавању Провера - зна образложи ти написано - образлаже јас но, тачно и потпуно	Интерес за предмет - изражен - служисе додатним изво рима знања Рад на часу - концентрисано и вредно ради на часу - редовно и самостално извршава своје постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене ак тивности и идеје Сарадња - радо учествује и подстиче заједнички рад (у парима или групи) - помаже другима Извршавање обавеза - свескаје уредна и потпуна - начас долази припремљ ен
------------------------------------	---	---	--	--

КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА ИЗ ПРЕДМЕТА ФИЗИКА

Ученици од 6. до 8. разреда оцењују се формативно и сумативно, оценом од 1-5, током целешколске године.

Формативно оцењивање подразумева: праћење напредовања, ангажовања и мотивисаности ученика, активност на часовима (укључујући све елементе ученичког оцењивања), дисциплину, редовно доношење прибора, израд домаћих задатака, поштовање наставника и ученика у одељењу. Водисе у педагошкој свесци наставника, а из овог оцењивања проистиче оцена зарад на часу на крају сваког класификационог периода и на крају полугодишта и године.

Критеријум је следећи:

ОЦЕНА	ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА
Недовољан (1)	ученико мет наставу, непоштује правила понашања на часу, не пише, нема прибор, неради домаће задатке и уопштеније активан на часу;
Довољан (2)	ученик повремено прати наставу и поштује правила понашања, повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу, али пише свешто од њега наставник очекује
Добар (3)	ученик прати наставу, труд се да поштује правила понашања на часу, доноси прибор и домаћи и активан је на часу, али не у континуитету
Врло добар (4)	ученик поштује правила понашања на часу, труд се да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаћи, активан је и мотивисан зарад
Одличан (5)	ученику увек поштује правила понашања на часу, редовно извршава своје школске обавезе, доноси школски прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан, у континуитету показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања

У сумативнооцењивањеспадају: иницијалнитестови, 5-минутни, 10- минутни, 15- минутни, контролнизадаци, активностначасу; Оценасаиницијалнихтестованеулазиу просек и служи наставникузапланирањерада и даљепраћењенапредовањаяченика.

ЕлементиоцењивањаяченичкихпостигнућаизнаставногпредметаФизикасу:

-усвојеностобразовнихсадржаја,

-применазнања,

-активностучениканачасу.

Применазнањаиспитујесеписмено, усмено и практично.Писменоиспитивањесеобављапутемконтролнихзадатака и тестова.Писменепроверезнања у трајањуод 45 минутасенајављују, а 15 – минутне, 10-минутне и 5- минутнепровезнањасенеморајунајављивати. Краткеписменепроверезнањаячествују у оценикојомсеописујеактивностначасу, узосталеактивностиначасукаоштосусамосталнаизрадазатаканатабли, учествовање у обнављањусадржаја.

Токомнаставнегодине, ученичказнањаћесеизнаставногпредметаФизика ,путемписменихпроверазнања у трајањуод 45 минута ,провераватинајмањепетпута, засвеученикетј. ученикешестог, седмог и осмогразреда, поуtvrђеномраспоредузасвакушколскугодину, узобавештавањеученика. Оваквепровезнањасеорганизујунаконзавршеткаједненаставнетеме.Законтролнезатаккебројчана оценаученичкихзнањадоносисенаосновускалеизражене у процентима, у складусапрепорумазаоцењивање:

80 - 100% - одличан (5)

62-79,99 % - врлодобар (4)

43 - 61,99 % - добар (3)

24 - 42,99 % - довољан (2)

0- 23,99% - недовољан (1)

*Уколикоученикстичеобразовање и васпитањепо ИОП-у 1, оцењујесенаосновуангажовања и степенаоствареностиисхода, узприлагођавањеначина и поступкаоцењивања. Уколикоученикстичеобразовање и васпитањепо ИОП-у 2, оцењујесенаосновуангажовања и степенаоствареностиприлагођенихциљева и исхода, којисудефинисани у персонализованомпланунаставе и учења, узприлагођавањеначина и поступкаоцењивања.

ОЦЕНА	ПРОВЕРА ЗНАЊА
-------	---------------

	<i>Усмена провера</i>	<i>Писмена провера</i>
Довољан (2)	Препознаје основне физичке величине, уз помоћ наставника зна мерне јединице за научене физичке величине	самостално решава једноставне задатке, са истакнутом формулом, једноставне проблемске ситуације решава уз велику помоћ наставника
Добар (3)	Зна дефиниције ново уведених физ величине, препознаје самостално ознаке и мерне јединице за све физ величине	Самостално тачно решава једноставне задатке, сложеније задатке решава спорије, такође решава једноставне проблемске ситуације уз малу помоћ наставника
Врло добар (4)	Зна дефиниције ново уведених физ величина, препознаје самостално ознаке и мерне јединице за све физ величине, зна одговарајуће формуле	решава задатке брзо и тачно, самостално решава сложене задатке, бира углавном најбоље стратегије за решавање проблема, решава сложене проблемске ситуације
Одличан (5)	Зна дефиниције ново уведених физ величина, препознаје самостално ознаке и мерне јединице за све физ величине, зна одговарајуће формуле. Уме самостално да изведе неке формуле, уме да повеже старе формуле са новим ... Уме да их употреби у одговарајућој ситуацији.	-решава задатке брзо и тачно и са лакоћом, самостално и успешно решава сложене задатке - при решавању сложених проблемских ситуација комбинује познате стратегије или чак креира сопствене - бира одговарајуће физичке формуле у задатку и примењује их без грешке и примереном брзином - знаће примењивати нове, сложеније примере и реалне проблеме

Предметни наставник: **Тамара Филипендин**